

Forster Stadtmühlenwerke

Młyny miejskie w Forst

Stadtmühle mit Lessingbrücke und Laubengängen, um 1930
(Stadtarchiv Forst)
Młyn miejski z Lessingbrücke i podcieniami, ok. 1930 r.
(Archiwum Miejskie w Forst)

Lage: Mühlenstr. 25
Bauzeit: 1920 (1. Geschoss), 1924 (Obergeschosse), 1924–1925 (Laubengänge)
Architekt: Rudolf Kühn
Bauherr: Stadt Forst (Lausitz)
Heutige Nutzung: Gewerblich (Privatbesitz); Seitenflügel und Laubengänge 1945 zerstört

Die Mühle wurde durch die Stadtherren von Biberstein Ende des 14. Jahrhunderts erbaut, im 19. Jahrhundert vom Mühlenpächter Rüdiger erworben, 1919 mit den Wasserrechten am Mühlgraben an die Stadt verkauft.

Der über den Graben gespannte Mühlenneubau von 1920/1924 wurde in einen ausgedehnten Gebäudekomplex beiderseits des Grabens integriert, mit zwei Mühlenhäusern im neugotischem Stil (Schornsteinzinnen) auf beiden Ufern. 1920 zunächst eingeschossig für die Aufnahme moderner Turbinentechnik als Ersatz für die Wasserräder errichtet, für den gewachsenen Raumbedarf und Mahlmaschinen 1924 auf 4 Geschosse aufgestockt. Expressionistisch gestalteter Bau mit Spitzbögen (Fenster, Laubengänge) und betonter Vertikale (pilasterartige Wandvorlagen zwischen den Fensterachsen).

Die angrenzende Mühlenstraße wurde im Rahmen eines umfassenden, ebenfalls von Kühn geleiteten Straßenbauprogramms durch Neubau der Lessingbrücke und Einlass von Laubengängen in die Seitengebäude verbreitert, die Ganggewölbe erhielten Ausmalungen durch den Forster Künstler Willi Jenrich.

Die räumliche Situation ist durch Kriegszerstörungen und Neubaumaßnahmen nach 1945 stark verändert. Der erhaltene gebliebene Mittelbau wird bis heute zur Energieerzeugung durch Wasserkraft genutzt.

Położenie: Mühlenstr. 25
Okres budowy: 1920 r. (1. kondygnacja), 1924 r. (górne kondygnacje) 1924–1925 r. (podcienia)
Architekt: Rudolf Kühn
Inwestor: Miasto Forst (Lausitz)
Aktualne użytkowanie: gospodarcze (własność prywatna), skrzydło boczne i podcienia zniszczone w 1945 r.

Młyn wybudowany został pod koniec XIV w. przez panów miejskich von Bibersteinów, w XIX nabyty przez dzierżawcę młynów Rüdiger, w 1919 r. odsprzedany miastu wraz z prawami wodnymi na Mühlengraben (Młynówce).

Nowy budynek młyna z lat 1920/1924, spinający oba brzegi Młynówki, wkomponowany został w rozległy kompleks budynków po jej obu stronach z dwoma młynami w stylu neogotyckim (zakończenie komina zaopatrzone w blanki) na obu brzegach. W 1920 r. wybudowano początkowo młyn jednokondygnacyjny w celu umieszczenia w nim turbin zastępujących koła wodne. Ze względu na wzrost zapotrzebowania na pomieszczenia i umieszczenie maszyn młynarskich rozbudowano go w 1924 r. do 4 kondygnacji. Jest to budowla ekspresjonistyczna z ostrołukami (okna, podcienia) i z podkreśleniem pionu (ryzality w formie pilastrów między osiami okien).

Przylegająca Mühlenstraße poszerzona została w ramach obszernego, prowadzonego również pod kierownictwem Kühna, programu budowy ulic, a konkretnie przez zbudowanie nowego mostu Lessingbrücke oraz wpuszczenie podcieni w budynkach bocznych. Sklepienia podcieni zostały wymalowane przez artystę z Forstu Willego Jenricha.

Sytuacja przestrzenna została znacznie zmieniona na skutek zniszczeń wojennych i działalności budowlanej po 1945 r. Zachowaną budowlę środkową wykorzystuje się do dzisiaj do przetwarzania energii wodnej na elektryczną.